

v
sc
d



Dans
prijzen

**Juryrapport
Dansprijzen
Seizoen 2023-2024**

Inleiding

Het seizoen eindigde bewogen met de uitslagen van een meerjarige subsidieronde die volgens staatssecretaris Uslu ‘rust en ruimte’ zou bieden, maar in plaats daarvan een behoorlijk aantal dansaanvragers in de kou zette. Met name in de talentontwikkeling, inclusieve dans en bij de midcareers zijn klappen gevallen. Gelukkig waren er ook mooie nieuwkomers, zoals ARK | Connor Schumacher dat staat te popelen om vanuit een gedegen, op de rave-cultuur gebaseerde filosofie de dans voor iedereen toegankelijk te maken.

Maar voordat de subsidieuitslagen werden aangekondigd, zag de VSCD Dansjury hoe het Nederlandse dansveld een onverminderd breed en divers landschap verzorgde, dat zelfbewust en volwassen dicht op de tijd zit. Een paar van de meest opvallende inhoudelijke ontwikkelingen.

In een groot aantal voorstellingen gingen dansmakers op zoek naar hun oorsprong en roots. De culturele achtergrond en hoe die doorwerkt op identiteit is een regelmatig terugkerend onderzoek, te zien in onder veel meer *Closed Eyes* van Alida Dors, *Mi Alma* van Junadry Leocaria, en *Herfst* van Ryan Djojokarso. Hun werk geeft een zelfbewuste stem aan velen en maakt mensen bewust van de Westerse blik op de wereld, waar ook in de kunst lang de nadruk op heeft gelegen. Vele makers, onder wie ook Shailesh Bahoran, Sheree Lenting en Cheroney Pelupessey, dragen zo met rijp en voldragen werk bij aan de dekolonisering van de dans.

Een bijkomende mooie ontwikkeling hiervan is dat de dans in bewegingsidoom, vertelling en dramaturgie met zelfvertrouwen verder kijkt dan de Westerse traditie. *Corpus Criolla* van Faizah Grootens is een bijzonder mooi voorbeeld hiervan. Met een diverse muziekkeuze, vijf dansers en een zinderend geel toneelbeeld dijen de scènes zich uit in een alsmar rijker geheel, vol van symbolen en echo's van andere plekken op de wereld, dat de kijker op veel verschillende manieren meevoert. Inhoudelijk raken hiphop en moderne of hedendaagse dans nog altijd steeds meer verweven, wat is terug te zien in wat nu, al is het met enige begrijpelijke reserve, vaak ‘urban contemporary’ wordt genoemd. Een maker als Denden Karadeniz maakt met *Zero Dance Theatre* heel aansprekend werk voor een breed en jong publiek. Dat geldt ook voor *ISH* dat met *Rhythm & Flow* genomineerd is voor een Zwaan, mede dankzij de brede crossover waarin ook vormen en stijlen van de straat en uit de sport een rol spelen.

In dit deel van het veld valt ook op dat de emancipatie van de vrouw vleugels heeft gekregen. Mannenrollen of vrouwenrollen zijn er vaak niet en de dansers beschikken ongeacht hun gender over dezelfde vaardigheden.

In het hedendaagse veld is een aantal opvallende vrouwen als choreograaf aan het werk. Zij tonen in hun dansvoorstellingen een op de technologie geënt mensbeeld, soms bijna letterlijk zoals Dunja Jovic deed met de overname van een gezond, jong lichaam in *The Previous Owner*, en soms abstracter posthumanistisch zoals in *Khôra* van Astrid Boons, waarin de figuren gestuurd worden door hun deels technologische

lichamen. Ann van den Broek zette tech in om de spanning uit te vergroten tussen de intieme band die mensen hebben met hun smartphones en laptops en de openbaarheid van de platforms waar zij hun persoonlijke worstelingen delen. Het werk van deze vrouwen toont overtuigend de wurggreep van altijd aan staan, altijd beschikbaar zijn, en nog verder, wanneer de technologie letterlijk bezitneemt van het menselijk lichaam.

In de crossover tussen dans en circus is de vertelkracht alsmaar groter aan het worden, met het twee keer genomineerde Panama Pictures van Pia Meuthen als groot voorbeeld. De combinatie van beeld, muziekcompositie en dans/acrobatiek toont in *Tipping Point* heel indringend hoe wankel de balans is die we als mensen met elkaar moeten bewaren, en wat er op het spel staat wanneer niet iedereen daaraan meewerkt. Acrobatiek is hier een even sterke component als dans, met krachtige performers die de kunst verstaan hun grote acrobatische vermogens te koppelen aan vertelkracht.

Genomineerden voor de Zwaan voor de meest indrukwekkende dansprestatie

Kalin Morrow voor *The Previous Owner* van Dunja Jocić/BIRD Productions

In deze futuristische sci-fi solo, waarin een soort ‘reïncarnatie 2.0’ mogelijk blijkt, levert Kalin Morrow een indrukwekkende strijd tegen de vijandige overname van haar lichaam. Ze maakt in een puur menselijk, fysiek gevecht kenbaar hoe ze wil vasthouden aan wie ze is. Niet alleen toont ze in dat proces haar uitmuntende techniek, maar haar lichaam en bewegingsidoom hebben daar bovenop een haast onaardse kwaliteit. Op ongrijpbare maar diep waarachtige wijze levert haar personage een bovenmenselijke inspanning om haar identiteit vast te houden. Dat doet ze met groot vervreemdend effect, terwijl ze tegelijkertijd ontroert. Kalin Morrow máákt deze voorstelling.

Tarek Rammo voor *Tipping Point* van Pia Meuthen/Panama Pictures

Tarek Rammo is binnen het werk van Panama Pictures al jaren de belichaming van zachte kracht. Zijn fabelachtige fysieke *skills* lijken vanzelfsprekend zijn eerste taal, die hij koppelt aan een groot gevoel voor theater. Tarek is een constante waarde, maar in *Tipping Point*, waarin de wereld zwalkt en zwiept, lijkt hij helemaal niet meer bezig te zijn met zijn aanzienlijke krachtsinspanningen. Hij is gefocust op de subtiliteit van wat hij vertelt als performer. Met een gelaagde, poëtisch geladen lichaamstaal die balanceert tussen acrobatiek en dans, neemt hij de bewoners van deze wankelende wereld mee op zoek naar momenten van evenwicht, al weet hij hoe kortstondig deze zullen zijn.

Matilde Tomassini voor *Khôra* van Astrid Boons/Korzo

Met haar eigenheid én vermogen om fluïde te zijn, tilt de charismatische danseres Matilde Tomassini elke choreografie naar een heel ander niveau. Het leidt in *Khôra* van Astrid Boons tot een scala aan nieuwe fysieke uitdrukkingmogelijkheden. Matilde is in dit werk een natuurkracht die de jury als geen ander intrigeert. Nu eens lijkt ze door een onzichtbare kracht te worden wakker geschud, dan weer lijkt ze te versmelten met de wonderlijk zachte rotsformatie waartussen ze zich beweegt. In het partnerwerk geeft ze krachtig antwoord op de aanzet van de ander, maar kan ze met evenveel overgave teder en zoekend zijn. Onbevangen verkent ze de uitersten van het lichaam.

De Zwaan voor de meest indrukwekkende dansprestatie wordt toegekend aan Kalin Morrow voor *The Previous Owner*

Genomineerden voor de Zwaan voor de meest indrukwekkende dansproductie

Tipping Point van Panama Pictures, choreograaf Pia Meuthen

Pia Meuthen en haar gezelschap verkennen al jaren met verve het spanningsveld tussen acrobatiek, dans, compositie en beeld. Met de sfeervolle, poëtische bewegingsvoorstellingen vormt Panama Pictures een unieke toevoeging aan het Nederlandse dansveld. *Tipping Point* vormt een nieuw, absoluut hoogtepunt in het oeuvre. De performers bevinden zich op een prachtig object, dat de kenmerken van een schamel vlot verenigt met een reusachtige tol. Met elke beweging draait en kantelt alles en dreigt deze wereld uit balans te raken. De dansers verplaatsen zich met elkaar, omarmen hun kwetsbaarheid en onderlinge afhankelijkheid en tonen hun publiek zo de noodzaak van een gezamenlijke zoektocht naar een evenwicht, hoe fragiel ook. *Tipping Point* verbeeldt op indrukwekkende wijze hoe de kracht van samen de wankeling van het moment overstijgt.

Rhythm & Flow van ISH Dance Collective, choreograaf Marco Gerris

Met respect voor de *scene* draagt choreograaf Marco Gerris met zijn gezelschap ISH al jaren bij aan de ontwikkeling van sport, club en street skills naar het theater. Zijn bevraging van wat een dansvoorstelling moet of kan zijn is essentieel voor de ontwikkeling van de Nederlandse dans. Met *Rhythm & Flow* levert het gezelschap een volwassen werk zonder ook maar iets in te boeten van de rebelse jeugdige identiteit, met live muziek en DJ, en een overtuigende cast van b-boys, stand-up dansers, freerunners en een pole artist. Een indrukwekkende fysieke verkenning van de vraag: hoe beweeg je je door het labrynt van het leven?

The Balancing Act van Ward|wARD, choreograaf Ann Van den Broek

Aan het toch al imposante oeuvre van Ward|wARD voegde choreograaf Ann Van den Broek dit seizoen een indrukwekkend werk toe met een sterk persoonlijke lading: *The Balancing Act*. In een uiterst precieze choreografie zoeken de dansers via de technologie antwoorden op de vragen die hen bezighouden, die heel persoonlijk kunnen zijn. De dans en technologie, ogenscheinlijk simpel verbeeld door een reeks voetpedalen, vloeien in elkaar over binnen een abstracte witte rechthoek met daarboven een kroon van grote schermen, als een boksring waarbinnen de dualiteit tussen hard en zacht wordt uitgevochten. De gelijktijdige intimiteit en haast absolute openbaarheid van de gemediatiseerde zoektocht naar het zelf zijn een krachtig thema van deze tijd, en worden door Van den Broek en haar fenomenale performers aangrijpend verbeeld.

De Zwaan voor de meest indrukwekkende dansproductie wordt toegekend aan Rhythm & Flow van ISH Dance Collective

De VSCD Dansjury 2023-2024 bestaat uit:

Joery Wilbers (voorzitter), directeur De Domijnen Sittard \ **John Agesilas**, co-artistiek directeur Summer Dance Forever en Hip Hop Academy, docent AHK | **Wendy Lubberding**, journalist | **Mitchell-lee van Rooij**, oud-danser en marketing Korzo | **Julie Vegter**, programmeur dans Vondelpark Openluchttheater en redactieraad Julidans | **Lynn Bartels**, programmeur De Meervaart | **Dave Schwab**, hoofd programmering Theater Rotterdam



Nederlandse
Dansdagen



**VRIENDEN
LOTERIJ**
elke dag plezier